

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ДЕВЕТГОДИШНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

Целта на наставата по
на основното образование
е да ги применуваат знаењата
и вештините од областа на музиката
за образование и воспитание на
децата и младите луѓе, а не
само да ги подготви за
музички професии.

Заедно со ликовното присуство во одредени странскиот јазик), музичкото давање на учениците, способноста за разбирање и им се овозможува постепено музичкиот живот во своите тивни емоции, креативност и одговорност. Музичкото давање на учениците, во развојот на учениците, вањето, како и во поттик

Наставният предмет

Согласно гинимикаш
основно войшшание и о
ученицише во Ви одделени
оу учебнаша 2008/09 год
грама за VII одделение на

1. ВОВЕД

Музиката е исклучително важен дел на човековата култура и живот и затоа таа има свое значајно место во воспитанието и образованието.

Целта на наставата по музичко образование во третиот период на основното образование (VII – IX одделение) е учениците да ги применуваат знаењата, да ги прошируваат и стекнуваат нови знаења од областа на музиката и музичкото изразување. Музичкото образование ги оспособува учениците да станат активни корисници и чинители на музичката култура, како во училиштето, така и во секојдневниот живот.

Заедно со ликовното образование и со другите содржини присутни во одредени предмети (на пример, во мајчиниот и странскиот јазик), музичкото образование влијае врз облагорадување на учениците, развојот на нивните естетски чувства, способноста за разбирање и доживување на музичката уметност и им се овозможува постепено да се вклучуваат и да учествуваат во музичкиот живот во својата околина.

Изучувањето на музиката влијае врз поттикнувањето позитивни емоции, креативноста, самостојноста, тимската работа и одговорноста. Музичкото образование дава значаен придонес во развојот на учениците, во стекнувањето на култура на однесувањето, како и во поттикнувањето на музичкото изразување.

Наставниот предмет е задолжителен и се изучува со фонд од 1 час неделно, односно 36 часа годишно.

ЗАБЕЛЕШКА:

Сојласно динамиката за воведување на *деејгодишното* основно воспитание и образование *Наставната програма за учениците во VI одделение на осумгодишното основно училиште од учебната 2008/09 година е еквивалентна на Наставната програма за VII одделение на деејгодишното основно училиште.*

2. ЦЕЛИ ЗА РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД ОД VI ДО XI ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да ги проширува своите знаења од областа на музиката и музичкото изразување (пеење, свирење на детски музички инструменти, музичко - ритмички активности) како и за одделни музички дела и автори;
- да го развива опсегот на гласот;
- да се поттикнува на сопствено музичко изразување;
- да ужива во убавината на музиката;
- да се ослободи од стрес, емоционална напнатост преку слушање музика;
- да се запознае со посложени музички дела од различни стилови и жанрови, како и со примери од народното музичко творештво;
- да го усвојува нотното писмо;
- да го применува читањето на нотниот текст во музичко-изведувачките активности (пеење, свирење на ДМИ, музичко изразување и творење);
- да ги усвојува музичко-теориските поими;
- да се оспособува за тимско работење;
- да ја користи информативната компјутерска технологија во музичкото изразување.

от за организација и ра-
(„Сл. весник на РМ“ бр.
от за основно образова-
96, 34/96, 35/97, 82/99,
5, 81/05, 113/05, 35/06,
ование и наука донесе
ание за VI одделение на
односно за VII одделе-
вание.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО VII ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да применува правилна вокална интерпретација;
- да пее песни со разновидна мелодиска линија, различни по карактер и содржина;
- да развива чувство за ритам и да идентификува определен ритам;
- да развива способност за целосно слушање на музичко дело;
- да стекне сознанија за животот и творештвото на одредени композитори;
- да ги продлабочува знаењата на стручните поими за темпото и динамиката;
- да ги воочува карактеристиките и разликите на дурска и молска скала;
- да ја усовршува техниката на свирење на ДМИ (мелодиски и ритмички);
- да се оспособува за групно музицирање (свирење и пеење);
- да ги проширува знаењата на музичката терминологија и музичката писменост;
- да ги развива умењата за пеење и свирење на сложен нотен текст;
- да се воведува во основите на музичките форми;
- да ги продлабочи знаењата на елементите и карактеристиките на народното музичко творештво.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Цели

Ученикот/ученичката:

- да го развива опсегот на гласот;
- да применува правилна вокална интерпретација;
- да се оспособува за групно пеење;
- да развива чувство за ритам и да идентификува делен ритам;
- да пее песни различни по содржина и карактер со мена на соодветно темпо и динамика;
- да пее по ноти со 1/4, 1/2, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8, 12/8, 3/2, 6/4, 9/4, 12/4, 15/8, 18/8, 24/8, 3/1, 6/1, 9/1, 12/1, 15/1, 18/1, 24/1, 3/2, 6/2, 9/2, 12/2, 15/2, 18/2, 24/2, 3/4, 6/4, 9/4, 12/4, 15/4, 18/4, 24/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 15/8, 18/8, 24/8, 3/16, 6/16, 9/16, 12/16, 15/16, 18/16, 24/16, 3/32, 6/32, 9/32, 12/32, 15/32, 18/32, 24/32, 3/64, 6/64, 9/64, 12/64, 15/64, 18/64, 24/64, 3/128, 6/128, 9/128, 12/128, 15/128, 18/128, 24/128, 3/256, 6/256, 9/256, 12/256, 15/256, 18/256, 24/256, 3/512, 6/512, 9/512, 12/512, 15/512, 18/512, 24/512, 3/1024, 6/1024, 9/1024, 12/1024, 15/1024, 18/1024, 24/1024, 3/2048, 6/2048, 9/2048, 12/2048, 15/2048, 18/2048, 24/2048, 3/4096, 6/4096, 9/4096, 12/4096, 15/4096, 18/4096, 24/4096, 3/8192, 6/8192, 9/8192, 12/8192, 15/8192, 18/8192, 24/8192, 3/16384, 6/16384, 9/16384, 12/16384, 15/16384, 18/16384, 24/16384, 3/32768, 6/32768, 9/32768, 12/32768, 15/32768, 18/32768, 24/32768, 3/65536, 6/65536, 9/65536, 12/65536, 15/65536, 18/65536, 24/65536, 3/131072, 6/131072, 9/131072, 12/131072, 15/131072, 18/131072, 24/131072, 3/262144, 6/262144, 9/262144, 12/262144, 15/262144, 18/262144, 24/262144, 3/524288, 6/524288, 9/524288, 12/524288, 15/524288, 18/524288, 24/524288, 3/1048576, 6/1048576, 9/1048576, 12/1048576, 15/1048576, 18/1048576, 24/1048576, 3/2097152, 6/2097152, 9/2097152, 12/2097152, 15/2097152, 18/2097152, 24/2097152, 3/4194304, 6/4194304, 9/4194304, 12/4194304, 15/4194304, 18/4194304, 24/4194304, 3/8388608, 6/8388608, 9/8388608, 12/8388608, 15/8388608, 18/8388608, 24/8388608, 3/16777216, 6/16777216, 9/16777216, 12/16777216, 15/16777216, 18/16777216, 24/16777216, 3/33554432, 6/33554432, 9/33554432, 12/33554432, 15/33554432, 18/33554432, 24/33554432, 3/67108864, 6/67108864, 9/67108864, 12/67108864, 15/67108864, 18/67108864, 24/67108864, 3/134217728, 6/134217728, 9/134217728, 12/134217728, 15/134217728, 18/134217728, 24/134217728, 3/268435456, 6/268435456, 9/268435456, 12/268435456, 15/268435456, 18/268435456, 24/268435456, 3/536870912, 6/536870912, 9/536870912, 12/536870912, 15/536870912, 18/536870912, 24/536870912, 3/1073741824, 6/1073741824, 9/1073741824, 12/1073741824, 15/1073741824, 18/1073741824, 24/1073741824, 3/2147483648, 6/2147483648, 9/2147483648, 12/2147483648, 15/2147483648, 18/2147483648, 24/2147483648, 3/4294967296, 6/4294967296, 9/4294967296, 12/4294967296, 15/4294967296, 18/4294967296, 24/4294967296, 3/8589934592, 6/8589934592, 9/8589934592, 12/8589934592, 15/8589934592, 18/8589934592, 24/8589934592, 3/17179869184, 6/17179869184, 9/17179869184, 12/17179869184, 15/17179869184, 18/17179869184, 24/17179869184, 3/34359738368, 6/34359738368, 9/34359738368, 12/34359738368, 15/34359738368, 18/34359738368, 24/34359738368, 3/68719476736, 6/68719476736, 9/68719476736, 12/68719476736, 15/68719476736, 18/68719476736, 24/68719476736, 3/137438953472, 6/137438953472, 9/137438953472, 12/137438953472, 15/137438953472, 18/137438953472, 24/137438953472, 3/274877906944, 6/274877906944, 9/274877906944, 12/274877906944, 15/274877906944, 18/274877906944, 24/274877906944, 3/549755813888, 6/549755813888, 9/549755813888, 12/549755813888, 15/549755813888, 18/549755813888, 24/549755813888, 3/1099511627776, 6/1099511627776, 9/1099511627776, 12/1099511627776, 15/1099511627776, 18/1099511627776, 24/1099511627776, 3/2199023255552, 6/2199023255552, 9/2199023255552, 12/2199023255552, 15/2199023255552, 18/2199023255552, 24/2199023255552, 3/4398046511104, 6/4398046511104, 9/4398046511104, 12/4398046511104, 15/4398046511104, 18/4398046511104, 24/4398046511104, 3/8796093022208, 6/8796093022208, 9/8796093022208, 12/8796093022208, 15/8796093022208, 18/8796093022208, 24/8796093022208, 3/17592186044416, 6/17592186044416, 9/17592186044416, 12/17592186044416, 15/17592186044416, 18/17592186044416, 24/17592186044416, 3/35184372088832, 6/35184372088832, 9/35184372088832, 12/35184372088832, 15/35184372088832, 18/35184372088832, 24/35184372088832, 3/70368744177664, 6/70368744177664, 9/70368744177664, 12/70368744177664, 15/70368744177664, 18/70368744177664, 24/70368744177664, 3/140737488355328, 6/140737488355328, 9/140737488355328, 12/140737488355328, 15/140737488355328, 18/140737488355328, 24/140737488355328, 3/281474976710656, 6/281474976710656, 9/281474976710656, 12/281474976710656, 15/281474976710656, 18/281474976710656, 24/281474976710656, 3/562949953421312, 6/562949953421312, 9/562949953421312, 12/562949953421312, 15/562949953421312, 18/562949953421312, 24/562949953421312, 3/1125899906842624, 6/1125899906842624, 9/1125899906842624, 12/1125899906842624, 15/1125899906842624, 18/1125899906842624, 24/1125899906842624, 3/2251799813685248, 6/2251799813685248, 9/2251799813685248, 12/2251799813685248, 15/2251799813685248, 18/2251799813685248, 24/2251799813685248, 3/4503599627370496, 6/4503599627370496, 9/4503599627370496, 12/4503599627370496, 15/4503599627370496, 18/4503599627370496, 24/4503599627370496, 3/9007199254740992, 6/9007199254740992, 9/9007199254740992, 12/9007199254740992, 15/9007199254740992, 18/9007199254740992, 24/9007199254740992, 3/18014398509481984, 6/18014398509481984, 9/18014398509481984, 12/18014398509481984, 15/18014398509481984, 18/18014398509481984, 24/18014398509481984, 3/36028797018963968, 6/36028797018963968, 9/36028797018963968, 12/36028797018963968, 15/36028797018963968, 18/36028797018963968, 24/36028797018963968, 3/72057594037927936, 6/72057594037927936, 9/72057594037927936, 12/72057594037927936, 15/72057594037927936, 18/72057594037927936, 24/72057594037927936, 3/144115188075855872, 6/144115188075855872, 9/144115188075855872, 12/144115188075855872, 15/144115188075855872, 18/144115188075855872, 24/144115188075855872, 3/288230376151711744, 6/288230376151711744, 9/288230376151711744, 12/288230376151711744, 15/288230376151711744, 18/288230376151711744, 24/288230376151711744, 3/576460752303423488, 6/576460752303423488, 9/576460752303423488, 12/576460752303423488, 15/576460752303423488, 18/576460752303423488, 24/576460752303423488, 3/1152921504606846976, 6/1152921504606846976, 9/1152921504606846976, 12/1152921504606846976, 15/1152921504606846976, 18/1152921504606846976, 24/1152921504606846976, 3/2305843009213693952, 6/2305843009213693952, 9/2305843009213693952, 12/2305843009213693952, 15/2305843009213693952, 18/2305843009213693952, 24/2305843009213693952, 3/4611686018427387904, 6/4611686018427387904, 9/4611686018427387904, 12/4611686018427387904, 15/4611686018427387904, 18/4611686018427387904, 24/4611686018427387904, 3/9223372036854775808, 6/9223372036854775808, 9/9223372036854775808, 12/9223372036854775808, 15/9223372036854775808, 18/9223372036854775808, 24/9223372036854775808, 3/18446744073709551616, 6/18446744073709551616, 9/18446744073709551616, 12/18446744073709551616, 15/18446744073709551616, 18/18446744073709551616, 24/18446744073709551616, 3/36893488147419103232, 6/36893488147419103232, 9/36893488147419103232, 12/36893488147419103232, 15/36893488147419103232, 18/36893488147419103232, 24/36893488147419103232, 3/73786976294838206464, 6/73786976294838206464, 9/73786976294838206464, 12/73786976294838206464, 15/73786976294838206464, 18/73786976294838206464, 24/73786976294838206464, 3/147573952589676412928, 6/147573952589676412928, 9/147573952589676412928, 12/147573952589676412928, 15/147573952589676412928, 18/147573952589676412928, 24/147573952589676412928, 3/295147905179352825856, 6/295147905179352825856, 9/295147905179352825856, 12/295147905179352825856, 15/295147905179352825856, 18/295147905179352825856, 24/295147905179352825856, 3/590295810358705651712, 6/590295810358705651712, 9/590295810358705651712, 12/590295810358705651712, 15/590295810358705651712, 18/590295810358705651712, 24/590295810358705651712, 3/1180591620717411303424, 6/1180591620717411303424, 9/1180591620717411303424, 12/1180591620717411303424, 15/1180591620717411303424, 18/1180591620717411303424, 24/1180591620717411303424, 3/2361183241434822606848, 6/2361183241434822606848, 9/2361183241434822606848, 12/2361183241434822606848, 15/2361183241434822606848, 18/2361183241434822606848, 24/2361183241434822606848, 3/4722366482869645213696, 6/4722366482869645213696, 9/4722366482869645213696, 12/4722366482869645213696, 15/4722366482869645213696, 18/4722366482869645213696, 24/4722366482869645213696, 3/9444732965739290427392, 6/9444732965739290427392, 9/9444732965739290427392, 12/9444732965739290427392, 15/9444732965739290427392, 18/9444732965739290427392, 24/9444732965739290427392, 3/18889465931478580854784, 6/18889465931478580854784, 9/18889465931478580854784, 12/18889465931478580854784, 15/18889465931478580854784, 18/18889465931478580854784, 24/18889465931478580854784, 3/37778931862957161709568, 6/37778931862957161709568, 9/37778931862957161709568, 12/37778931862957161709568, 15/37778931862957161709568, 18/37778931862957161709568, 24/37778931862957161709568, 3/75557863725914323419136, 6/75557863725914323419136, 9/75557863725914323419136, 12/75557863725914323419136, 15/75557863725914323419136, 18/75557863725914323419136, 24/75557863725914323419136, 3/151115727451828646838272, 6/151115727451828646838272, 9/151115727451828646838272, 12/151115727451828646838272, 15/151115727451828646838272, 18/151115727451828646838272, 24/151115727451828646838272, 3/302231454903657293676544, 6/302231454903657293676544, 9/302231454903657293676544, 12/302231454903657293676544, 15/302231454903657293676544, 18/302231454903657293676544, 24/302231454903657293676544, 3/604462909807314587353088, 6/604462909807314587353088, 9/604462909807314587353088, 12/604462909807314587353088, 15/604462909807314587353088, 18/604462909807314587353088, 24/604462909807314587353088, 3/1208925819614629174706176, 6/1208925819614629174706176, 9/1208925819614629174706176, 12/1208925819614629174706176, 15/1208925819614629174706176, 18/1208925819614629174706176, 24/1208925819614629174706176, 3/2417851639229258349412352, 6/2417851639229258349412352, 9/2417851639229258349412352, 12/2417851639229258349412352, 15/2417851639229258349412352, 18/2417851639229258349412352, 24/2417851639229258349412352, 3/4835703278458516698824704, 6/4835703278458516698824704, 9/4835703278458516698824704, 12/4835703278458516698824704, 15/4835703278458516698824704, 18/4835703278458516698824704, 24/4835703278458516698824704, 3/9671406556917033397649408, 6/9671406556917033397649408, 9/9671406556917033397649408, 12/9671406556917033397649408, 15/9671406556917033397649408, 18/9671406556917033397649408, 24/9671406556917033397649408, 3/19342813113834066795298816, 6/19342813113834066795298816, 9/19342813113834066795298816, 12/19342813113834066795298816, 15/19342813113834066795298816, 18/19342813113834066795298816, 24/19342813113834066795298816, 3/38685626227668133590597632, 6/38685626227668133590597632, 9/38685626227668133590597632, 12/38685626227668133590597632, 15/38685626227668133590597632, 18/38685626227668133590597632, 24/38685626227668133590597632, 3/77371252455336267181195264, 6/77371252455336267181195264, 9/77371252455336267181195264, 12/77371252455336267181195264, 15/77371252455336267181195264, 18/77371252455336267181195264, 24/77371252455336267181195264, 3/154742504910672534362390528, 6/154742504910672534362390528, 9/154742504910672534362390528, 12/154742504910672534362390528, 15/154742504910672534362390528, 18/154742504910672534362390528, 24/154742504910672534362390528, 3/309485009821345068724781056, 6/309485009821345068724781056, 9/309485009821345068724781056, 12/309485009821345068724781056, 15/309485009821345068724781056, 18/309485009821345068724781056, 24/309485009821345068724781056, 3/618970019642690137449562112,

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

1. ПЕЕЊЕ (8 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: • да го развива опсегот на гласот; • да применува правилна вокална интерпретација; • да се оспособува за групно пеење; • да развива чувство за ритам и да идентификува определени ритам; • да пее песни различни по содржина и карактер со примена на соодветно темпо и динамика; • да пее по ноти со тактирање; • да пее песни во нерамноделни тактови.	- Пеење по слух: детски, уметнички, народни песни, песни поврзани со државни и верски празници различни по содржина и карактер. - Пеење по ноти: пеење поедноставни мелодиски вежби и песни со употреба на тоновите ла мало – ре2 со сите претходно усвоени нотни траења и четвртина нота со точка и знаците за промена на тонската висина: диес и разрезувалка(бекар). - Пеење народни песни по слух: во нерамноделен такт (оведување во нерамноделни тактови).		- Пеење песни различни по содржина и карактер според постапката на песна по слух со опсег соодветен на гласовните можности на учениците (пр.: обработка на песна по избор на наставникот). Напомена: наставникот треба да внимава опсегот на песните да одговара на гласовните можности на учениците. - Пеење по ноти на поедноставни песни различни по содржина и карактер (според постапката на обработка на песна по ноти) со опсег ла мало – ре2. - Пеење по слух на кратки мелодиски мотиви - (пр.1: наставникот го пее мотивот со именување на тоновите, а учениците го повторуваат; - пр 2: наставникот го пее мотивот со текст, а учениците го повторуваат со именување на тоновите). - Пеење народни песни со карактеристични народни ритми според постапката на обработка на песна по слух (пр.: песни во 5/8 или 7/8 такт, традиционални народни песни и песни од различни етнички заедници).

II. МУЗИЧКА ПИСМЕНОСТ (8 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: • Да го доживее и разбере проширувањето на опсегот на тоновите; • Да го препознава и применува тоног те2; • Да ги препознава и именува тоновите со абецедно именување; • Да ги препознава и применува знаците за промена на висината на тоног; • Да ја препознава и применува а-мол скалата; • Да ја сфати поделбата на трите видови на молската скала; • Да ги препознава и разликува трите видови на а-мол скалата; • Да ги воочува разликите на скалите C-dur и a-moll (трите видови); • Да ги препознава и применува ознаките за основните видови темпо (на италијански јазик);	• Проширување на опсегот на тоновите • Положбата на тоног ре2 на петолини (нота) • <u>Абецедно именување на тоновите</u> • <u>Знак за промена на висината на тоног:</u> - диес (повишувалка) - бекар (разрешувалка) • <u>а-мол скала (трите видови)</u> • <u>Темпо</u> (ознаките на основните видови на италијански јазик) • <u>Динамика</u> (ознаките на нијансите на италијански јазик)	• Положбата на тоног на петолини (нота): - ре2 - C, D, E, F, G, A, H - Диес (повишувалка) - Бекар (разрешувалка) - Хармонски вид на мол - gis - Мелодиски вид на мол - fis - adagio - andante - allegro - pp (pianissimo) - ff (fortissimo) - Четвртината нота со точка	• Вежби за запишување и визуелно познавање на тоног ре2. - Пеење и свирење на мелодиски вежби со тоног ре2. • Вежби за именување на тоновите со абецедни имиња. • Вежби за запишување и визуелно познавање на знакот за промена на висината на тоног - диес (повишувалка) и бекар (разрешувалка). • Вежби за запишување, визуелно познавање на скалата а-мол (трите видови) и нејзините елементи. • Пеење и свирење на скалата а-мол (трите видови) и нејзините елементи. • Пеење и свирење на мелодиски вежби во скалата а-мол (трите видови) со анализа на нејзините елементи кои се среќаваат во вежбите. • Вежби за визуелно и слухово споредување и разликување на скалите Ц-дур и а-мол (трите видови).

• Да ги препознава и применува ознаките на нијансите на динамика (на италијански јазик);

• Да ја препознава и применува четвртината нота со точка

Методи
слушање и визуелно препознавање на ре2.   слушање на мелодиски вежби   слушање на тоновите со   слушање и визуелно препознавање на промена на висина (повишувајќи и понижувајќи).   слушање, визуелно препознавање на а-молл (трите висини) и елементи.   слушање на скалата а-молл и нејзините елементи.   слушање на мелодиски вежби (трите видови) со истите елементи кои се користат во вежбите.   слушање и слухово споредување на скалите Ц-дур и Ф-дур.

III. СЛУШАЊЕ МУЗИКА			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
- да ги препознава и применува ознаките на нијансите на динамика (на италијански јазик); - да ја препознава и применува четвртина нота со точка.	Четвртина нота со точка (како нотна вредност во граење од еден и полудар)		- Пеење и свирење на вежби со примена на стручните изрази за основните видови темпо (на италијански јазик). - Пеење и свирење на вежби со примена на стручните изрази за динамичките нијанси (на италијански јазик). - Вежби за препознавање на четвртина нота со точка; - читање на ритмички вежби со четвртина нота со точка; - пеење и свирење на мелодиски вежби со четвртина нота со точка; - утврдување на сите изучени поими преку ребуси, крстозборки и др.

3. СЛУШАЊЕ МУЗИКА (10 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: • да развива способност за целосно слушање на музичко дело; • да дискутира за впечатоците од музиката; • да стекне сознанија за животот и творештвото на одредени композитори (Вивалди, Сметана, Грит, Хачатурјан, Прокопиев); • да стекне општи сознанија за жанрот концерт; • да доживува и препознава по слух карактеристични ритми во народното музичко творештво и музички дела базирани на народното музичко творештво; • да доживува музички изразни средства во програмската музика; • да го разбира и применува поимот програмска музика.	• Вокални, инструментални, вокално-инструментални музички дела од различни стилови и жанрови, различни по карактер и содржина • Инструментално дело во жанрот концерт	• Вокална музика • Инструментална музика • Вокално-инструментална музика • Карактер • Концерт • Став • Солист	• <u>Слушање на делото „Зима“ од циклусот „Годишни времиња“ на А. Вивалди:</u> - претставување на животот и творештвото на композиторот; - претставување на делото; - повеќекратно слушање со различни задачи. • <u>Поседна цел: воочување на жанрош концерти и неговата структура – штри сѐава во различни темпа.</u> • <u>Слушање на делото „Дојрана“ од балетот „Лабин и Дојрана“ на Т. Прокопиев според горенаведената постапка.</u> <u>Поседна цел: воочување на музичко дело базирано врз музичкиот фолклор.</u> • <u>Слушање на делото „Влтава“ на Б. Сметана според горенаведената постапка.</u> <u>Поседна цел: доживување на карактеристичните на програмската музика.</u> • <u>Слушање на делото „Утро“ од суитата „Пер Гинт“ на Е. Грит според горенаведената постапка (во претставувањето на делото може да се посочи дека било напишано како музика за театарска претстава).</u> <u>Слушање на делото „Танс со сабиите“ на А.</u>

4. СВИРЕЊЕ НА ДЕТСКИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ (4 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: • правилно да свири на ДМИ (ритмички и мелодиски); • да развива вештини за ансамбловото свирење каноно по ноти; • да развива способност за групно музицирање.	Свирење по ноти: • ритмички вежби со сите претходно усвоени инструменти и поими од музичката писменост • Песни и мелодиски вежби со сите претходно усвоени инструменти и поими од музичката писменост	Сите претходно усвоени	• Свирење на ритмички вежби индивидуално, во групи. • Свирење на двогласни каноно со опсег од до1 – до2 по ноти. • Свирење едноставни партитури со употреба на мелодиските и ритмичките инструменти (на пример: двогласен канон со блок флејти и ритмичка придружба на силно време со ударни инструменти) во а-тол – трите видови.

Цели
Ученикот/ученичката: • да го доживее <u>мотив</u> преку поврзаноста на зиката со литературен текст;   • да го усвои поимот <u>мотив</u>;   • да го препознава мотив во песни и вежби;   • да ги воочува и претвора мотивите со различни симболи.   • да ја доживее <u>фраза</u> преку поврзаноста на зиката со литературен текст;   • да го усвои поимот <u>фраза</u>;   • да ја препознава <u>фраза</u> во песни и вежби.

Ритмички вежби индивиду-
гласни канони со опсег од
авни партитури со употре-
те и ритмичките инстру-
: двогласен канон со блок
нка придружба на силно
инструменти) во a-moll -

5. ОСНОВИ НА МУЗИЧКИТЕ ФОРМИ (2 часа)				
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи	
Ученикот/ученичката: - да го доживее <u>мотивот</u> преку поврзаноста на музиката со литературниот текст; - да го усвои <u>поимот</u> мотив; - да го препознава <u>мотивот</u> во песни и вежби; - да ги воочува и претставува <u>мотивите</u> со различни симболи.	<u>Мотив</u>	Мотив	Изразно читање на литературниот текст на песната „Зима, зима“ со јасна дикција и динамичко нијансирање. Текст на песната: „Зима, зима, снегот снежи, студот стегла, секој бега“. I активност: Секој ученик да изброи од колку збора е составена песничката. (8 збора) II активност: Наставникот го пее литературниот текст, а учениците треба да воочат мелодиско движење на зборовите во песната. III активност: Усвојување на мелодијата на песната со литературен текст (по слух). IV активност: Наставникот пее мотиви со именување на тоновите, а учениците повторуваат со зборови (воочување и поврзување на мотиви од тонови со мотиви од зборови). По истата постапка може да се воочи мотивот во други песни, вежби преку свирење на ДМИ и др.	
- да ја доживее <u>фразата</u> преку поврзаноста на музиката со литературниот текст; - да го усвои <u>поимот</u> фраза; - да ја препознава <u>фразата</u> во песни и вежби.	<u>Фраза (двоглас)</u>	Фраза	Изразно читање на литературниот текст на песната „Зима, зима“ со јасна дикција и динамичко нијансирање. Текст на песната: „Зима, зима снегот снежи, студот стегла, секој бега“. I активност: Воочување и препознавање на стихови (фрази) во песната. II активност: Наставникот го пее литературниот текст, а учениците треба да ги воочат фразите во песната. III активност: Наставникот пее фрази по ноти, а учениците ја повторуваат мелодијата со зборови (стихови). - По истата постапка може да се воочи фразата во други песни, вежби преку свирење на ДМИ и др.	

6. НАРОДНО МУЗИЧКО ТВОРЕШТВО (4 часа)

Цели	Содржини	Помии	Активности и методи
Ученикот/ученичката: • Да се запознае со поделбата на народните ора; • Да ги воочува основните карактеристики на народните ора.	• Народни ора • Поделба на ората (сборски, обредни)	Сборски ора: - Сред село - Мегдан Обредни ора: - машки поворки - женски поворки	• Запознавање на орската традиција преку фотогафии, видео и аудиоматеријали. • Креативно изразување преку создавање на елементи од обичаи (според локалната традиција).

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Наставните содржини по предметот *музичко образование* во VI одделение во осумгодишното основно образование, односно VII одделение во деветгодишното основно образование даваат можност да се реализираат интегрирано со содржините од други наставните програми. Исто така, се дава можност за внатрешно интегрирано планирање на сите теми во согласност на потребите на учениците и планираните активности.

При реализирање на содржините наставникот треба да го поттикнува и фали секое дете при музичкото изразување и не смее да се дозволи да се прави атмосфера на компетитивност меѓу учениците.

Годишен фонд на часови

ТЕМИ	Бр. на часови
1 Пеење	8
2 Музичка писменост	8
3 Слушање музика	10
4 Свирење на детски музички инструменти	4
5 Основи на музичките форми	2
6 Народно музичко творештво	4
Вкупно:	36

Забелешка: Бројот на часовиште е даден ориентационо.

Наставни средства:

- ☐ аудио-визуелни средства (утер);
- ☐ детски музички инструменти;
- ☐ дидактички средства и материјали;
- ☐ визуелни средства (слики, фотографии);
- ☐ Интернет, образовни ресурси.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС

Во текот на наставата наставникот ги следи напредокот на учениците, содржините, мотивацијата, активностите, мотивираноста на учениците, посветеноста на работата (бројчано оценува учениците, наставникот го оценува наставниот процес).

Наставната програма е реализирана односно за седмично со решение бр. 07

Наставни средства:

- ☐ аудио-визуелни средства (ТВ, ДВД- плеер, видеоплеер, компјутер);
- ☐ детски музички инструменти;
- ☐ дидактички средства и материјали;
- ☐ визуелни средства (слики, фотографии, апликации и сл.);
- ☐ Интернет, образовни софтвери.

Орди	
	орската традиција преку и аудиоматеријали.
	ување преку создавање ичаи (според локалната

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови се темели на Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно училиште донесен од страна на министерот за образование и наука со Решение бр. 07-1830/1 од 28.02.2008 година.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за музичко изразување, ангажираноста на учениците, посветеноста во работата, како и тимската работа (бројчано оценување). При следењето на постигањата на учениците, наставникот треба особено да внимава на индивидуалниот пристап во постигањата на секое дете.

Бр. на часови	
8	
8	
10	
4	трументи
2	
4	
Вкупно:	36

даден ориентационо.

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Воспитно-образовната работа во VI одделение во осумгодишното основно образование, односно VII одделение во деветгодишното основно образование може да ја изведува лице кое завршило:

- факултет за музичка уметност – оддел за музичка теорија и педагогија;
- факултет за музичка уметност – други оддели со стекната педагошко-методска доквалификација на ФМУ.

Наставната програма по музичко образование за шесто одделение на основното деветгодишно образование, односно за седмо одделение на основното деветгодишно образование ја донесе министерот за образование и наука со решение бр. 07-2328/1 од 15.03.2008 година.